

Nieuwe natuur inrichten in Emst-Achterhegge

Nieuwsbrief natuurinrichtingsplan Emst-Achterhegge

Nummer 3, juli 2019

In deze nieuwsbrief brengen we u op de hoogte van de voortgang van de plannen die worden gemaakt om Emst-Achterhegge in te richten als natuurgebied. U leest over de actuele stand van de onderzoeken naar het watersysteem, de bodem, en muggen en knutten. Deze onderzoeken zijn we gestart mede naar aanleiding van bewonersvragen die zijn gesteld op de informatiebijeenkomst in juni 2018. Na de zomer van 2019 kunnen we de uitkomsten gebruiken voor de verbetering van het inrichtingsplan.

Bijzondere natuur behouden en versterken

Emst-Achterhegge is van nature een vochtig gebied. Dit komt onder meer door constante aanvoer van kwelwater vanaf de Veluwe. In de oevers van sloten en greppels zijn nog restanten aanwezig van de oorspronkelijke rijkdom aan planten. Met de juiste maatregelen kunnen we de omstandigheden in Emst-Achterhegge geschikt maken, zodat de oorspronkelijke plantensoorten weer terug kunnen komen. Als het gebied bloemrijker wordt, profiteren ook dieren daarvan. We verwachten hier in de toekomst meer vlinders en vogels boven de gras- en hooilanden te zien.

Doormeten van het watersysteem

In de afgelopen winter zijn de doorgaande hoofdwatergangen (A-watergang) landmeetkundig ingemeten. In het voorjaar is door het waterschap en de provincie in een hele natte periode een veldbezoek uitgevoerd. Daarbij zijn ook de knelpunten, die door bewoners zijn aangegeven, bekeken en beoordeeld.

Onderstaand in het kaartje ziet u de watergangen waar het over gaat: de Hegge en de watergang direct ten noorden van Lemoine (in donkerblauwe lijnen te zien in het kaartje). De hoogteligging van de waterbodems en duikers¹ zijn in die beeklopen 'ingemeten'. Voor de Nijmolense beek geldt dat er een beekherstelplan in voorbereiding is. Deze beek ligt buiten het plangebied. Het blijkt dat op een aantal plekken in de watergangen en op de bodem van een aantal duikers te veel zand ligt. Het waterschap heeft met behulp van de actuele afmetingen de afvoercapaciteit van het watersysteem berekend. Ook is de huidige piekafvoer bij extreme regenval, die eens in de 10 jaar voor kan komen, doorgerekend.

Wat blijkt is dat bij extreme regenval, met name bovenstrooms van de duiker onder de voormalige trambaan (fietspad), water vanuit de beek naar de percelen stroomt. Dit is door bewoners al eerder aangegeven. Deze situatie is ook voor nieuwe natuur niet optimaal.

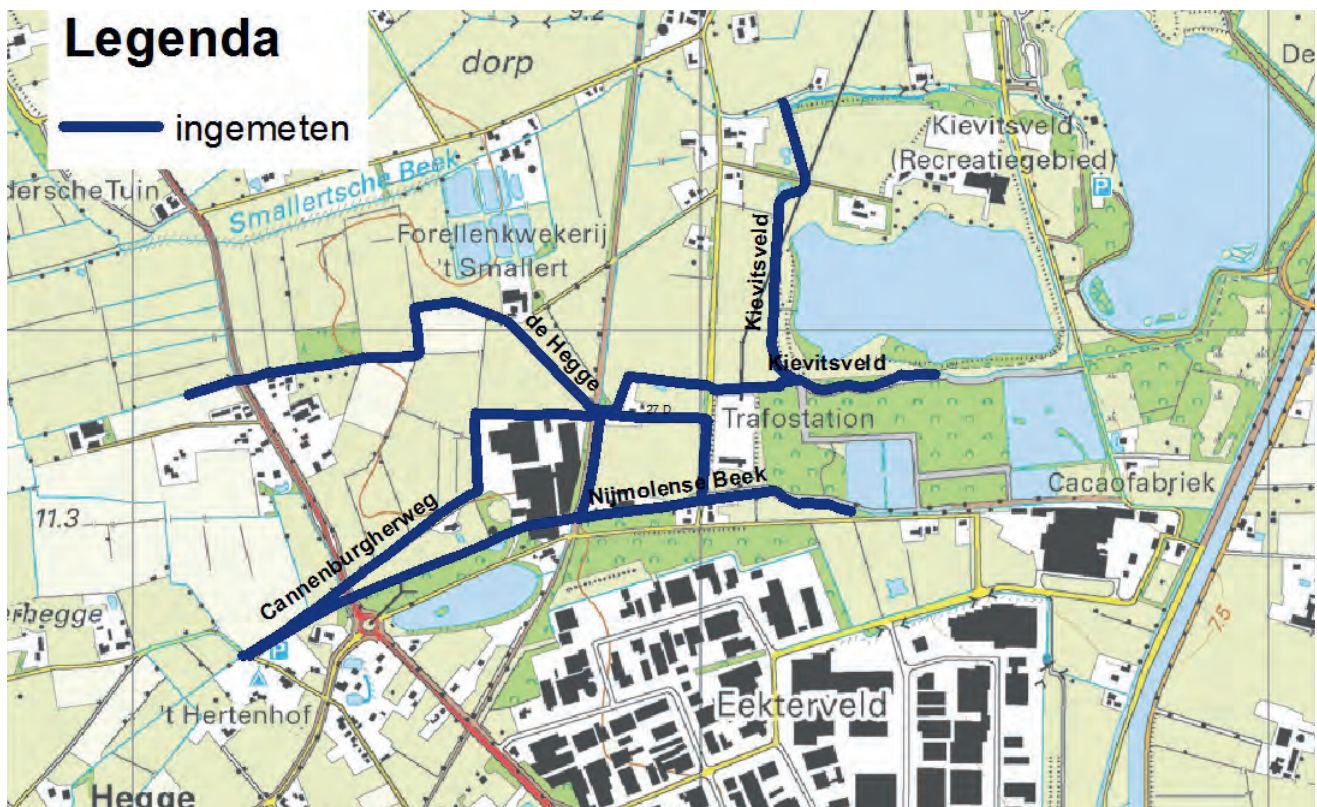
- 1 Een duiker is een betonnen constructie om watergangen met elkaar te verbinden, meestal geplaatst onder een weg of dam.

Hydrologen van de provincie en het waterschap hebben gekeken naar hoe deze overstromingen bij piekafvoeren kan worden verminderd. Overwogen wordt nu om een extra duiker te plaatsen onder de voormalige trambaan, speciaal voor de watergang die direct ten noorden van Lemoine loopt. Dit voorstel wordt nu onderzocht.

Omdat in het tracé van het fietspad veel kabels en leidingen liggen, is een proefsleuf gegraven. Zo kunnen we bepalen of het echt mogelijk is om een extra duiker te plaatsen.

Graven van de proefsleuf

Ook gaan we naar aanleiding van de verkregen opmerkingen en suggesties uit de keukentafel-gesprekken met omwonenden, vier extra grondwaterstandsbuizen (peilbuizen) plaatsen. Hiermee kunnen we de grondwaterstand beter volgen.

Peilbuis

Actualisatie van het bodembeleid

Bij de inrichting tot natuurgebied zullen we circa 10 cm tot 30 cm van de bovenlaag gaan afgraven. Bij de afvoer en het hergebruik van de vrijkomende grond moeten we ons aan de regels houden die daarvoor gelden. In de gemeente Epe zitten op een aantal locaties verhoogde gehalten aan arseen in de bodem. Dit arseen kent een natuurlijke oorsprong. Dat is ook in Emst-Achterhegge het geval. Waar mag de arseenhoudende grond voor gebruikt worden en waarvoor niet? Deze regels staan beschreven in het bodembeleid van de gemeente Epe. De Omgevingsdienst Veluwe IJssel werkt op dit moment voor de regiogemeenten Epe, Apeldoorn, Voorst en Brummen aan een actualisatie van het huidige bodembeleid. De regionale aanpak kost meer tijd dan voorzien en de gemeente Epe wil voor de gebiedseigen situatie alvast haar bodembeleid actualiseren, na de zomer van 2019. Gemeente Epe zal hier zelf over communiceren (de bekendmaking en de inspraak).

Onderzoek naar muggen en knutten

Zoals we in de vorige nieuwsbrief hebben aangegeven laat de provincie een nulmeting uitvoeren van de huidige situatie van muggen en knutten in het gebied. Dit doen we om eventuele overlast van muggen en knutten in beeld te brengen. We hebben in 2018 op een aantal punten gemeten en hebben nu het aantal meetpunten uitgebreid. Er wordt gemeten in de natuurpercelen, en ook bij een aantal woningen, die aan de randen staan van het gebied. In mei zijn de eerste metingen gedaan en begin juli en eind augustus volgen de volgende metingen.

De resultaten uit dit onderzoek worden dit najaar verwacht. We zullen tegen die tijd een informatiebijeenkomst organiseren waar de onderzoeker de resultaten presenteert en waar u vragen kan stellen. Ook via deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Stichting Bargerveen in samenwerking met Altenburg en Wymenga ecologisch onderzoek bv.

Co₂ val en een piramideval voor muggen en knutten

Afgraven van de vruchtbare bovenlaag

Eerder hebben we al aangegeven dat in het gebied de hogere plekken geschikt zijn voor kruiden- en faunarijk grasland en de lagere gronden voor vochtig hooiland. Om daadwerkelijk hooilanden te kunnen realiseren, is het belangrijk de voedselrijke bodem te verschralen door afgraven van de voedselrijke top laag.

Hooilanden hebben een veel schralere (betekent: minder voedselrijkdom) ondergrond nodig dan de huidige agrarische graslanden. Er kan op meerdere manieren verschraald worden:

- Maaien en afvoeren van het gewas zonder verdere bemesting. Dit duurt het langst.
- Uitmijnen is versneld verschralen door bemesting met enkele meststoffen en door meerdere keren per jaar het gewas te maaien en af te voeren.
- Afgraven. Dit gaat het snelst, maar betekent soms ook een aantasting van je bodemopbouw, cultuurhistorische en archeologische waarden.

Onze voorkeur gaat uit naar afgraven als maatregel in plaats van maaien en afvoeren of uitmijnen omdat dit sneller de natuurdoelen dichterbij brengt.

Grote ratelaar

In vochtige hooilanden kunnen veel verschillende soorten planten groeien. Dit in tegenstelling tot flink bemeste graslanden. Daar groeien maar weinig soorten. Slechts enkele soorten kunnen snel groeien bij een grote beschikbaarheid van fosfaat en stikstofvoedsel. Deze verdringen dan alle langzame groeiers. Bij weinig fosfaat (mest) in de bodem, krijgen langzame groeiers juist weer meer de ruimte. Een van die soorten is de Grote ratelaar. Het is een wat bleekgroene plant met gele bloemen. Hij parasiteert op grassen, waar hij een deel van de benodigde suikers vandaan haalt, omdat hij zelf wat minder chlorofyl heeft om zelf suiker te maken. Ook de Gevlekte orchis is een specialist van vochtige voedselarme omstandigheden. Deze planten duiken veelal op in vochtige nieuwe natuur.

Planning

We wachten nog op resultaten van het muggenonderzoek, het geactualiseerde bodembeleid van de gemeente Epe en de oplossingen voor het beter laten functioneren van het watersysteem. Wanneer deze resultaten bij ons binnen zijn, maken we een verbeterd inrichtingsplan. Ook de wensen van omwonenden die we hebben opgehaald tijdens de informatiebijeenkomst in juni 2018 en de keukentafelgesprekken, nemen we hierin zoveel mogelijk mee.

Grasland voorjaar 2019

In het najaar organiseren we weer een informatiebijeenkomst voor bewoners, omwonenden en andere betrokkenen. We zullen dan het verbeterde inrichtingsplan met u delen en bespreken. Eventuele opmerkingen kunnen we dan nog meenemen in de afronding van het inrichtingsplan. De bijeenkomst wordt nog gepland en u ontvangt hiervoor een uitnodiging.

Na deze informatiebijeenkomst starten we met de procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan en het aanvragen van vergunningen (zoals een ontheffing op de Wet Natuurbescherming, een Omgevingsvergunning en watervergunning). Als dit allemaal is afgerond, kan de spreekwoordelijke schep in de grond.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een initiatief van provincie Gelderland, in afstemming met Stichting Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK), gemeente Epe en Waterschap Vallei en Veluwe. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u in of dicht bij het gebied Emst-Achterhegge woont, gronden bezit of in gebruik heeft. Wij houden u via deze nieuwsbrief op de hoogte van de ontwikkelingen in het gebied.

Aan- of afmelden voor nieuwsbrief of andere vragen

Gedurende de looptijd van het project ontvangt u drie keer per jaar een nieuwsbrief, of vaker als er nieuws is. De nieuwsbrieven sturen we digitaal. Ontvangt u de nieuwsbrief nog niet? Of heeft u andere vragen? Stuur dan een mail naar: emst-achterhegge@gelderland.nl. Als u geen e-mailadres heeft, neem dan telefonisch contact op via 026 359 9999, dan sturen wij u de nieuwsbrief per post. Wilt u deze nieuwsbrief niet ontvangen? Dan kunt u zich afmelden via hetzelfde mailadres en telefoonnummer.

Meer informatie op website

Achtergrondinformatie en documenten kunt u raadplegen op www.gelderland.nl/emst-achterhegge. Hier vindt u ook de vorige nieuwsbrieven.

Provincie Gelderland

Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 CX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl